UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Facultade de Filoloxía

PLANO DE ACCIÓN TITORIAL (PAT)
DA FACULTADE DE FILOLOXÍA
Curso 2015-2016

0. INTRODUCIÓN

Co fin de adaptar a cultura de titorización do profesorado á filosofía e aos obxectivos marcados neste campo para o Espazo Europeo de Educación Superior, a Vicerreitoría de Títulos, Calidade e Novas Tecnoloxías da Universidade da Coruña puxo en andamento ao efeito un novo ámbito de titorización universitaria por medio do Plano de Acción Titorial (PAT).

Do punto de vista do profesorado, o PAT ten como principal obxectivo mellorar a calidade formativa do proceso de titorización, contribuíndo así para a formación integral do persoal docente tamén neste ámbito. Xa do punto de vista do alumnado, o PAT ofrece a cada estudante o apoio e o acompañamento académico dun/dunha profesor/a de referencia no centro en que estuda durante toda a súa traxectoria formativa na universidade.

Para os efectos de se integrar nas dinámicas de funcionamento de cada centro, cada unha das Facultades e Escolas da Universidade da Coruña deseñou un plano de acción titorial específico de acordo tanto coas súas características académicas e organizativas como co perfil do seu alumnado. Este proxecto de centro está, en todo o caso, integrado no Plano de Acción Tutorial do conxunto da Universidade da Coruña, descrito na web do Centro Universitario de Formación e Innovación Educativa (CUFIE) da Universidade da Coruña (http://www.udc.gal/cufie/PAT/).

1. CONTEXTUALIZACIÓN

A Facultade de Filoloxía comezou a implantación do Plano de Acción Titorial (PAT) no curso 2007-2008. Naquela altura o PAT estaba dirixido ao alumnado de primeiro das tres titulacións que se impartían no centro nese curso (Licenciatura en Filoloxía Galega, Licenciatura en Filoloxía Hispánica e Licenciatura en Filoloxía Inglesa), alén de a todo o alumnado do Mestrado Oficial en Lingua e Usos Profesionais. A coordinación do PAT do centro recaeu sempre na Decana da altura, Teresa López, e na Persoa Responsábel de Calidade e Converxencia (PRCC) nomeada en cada momento: a profesora Mercedes Regueiro Diehl durante o curso 2007-2008, a profesora María José Caamaño Rojo durante os cursos 2008-2011 e o profesor Roberto López-Iglesias Samartín (como PRCC desde outubro de 2011 e como vicedecano de calidade de xuño de 2012 a abril de 2013). Entre abril de 2013 e maio de 2014, o labor de coordinación do PAT foi asumido por Xoán López Viñas como vicedecano de Calidade. Desde xuño de 2014 é Carlos Caetano Vizcaíno Fernández quen asume esta función como vicedecano de Calidade.

O proceso de execución do PAT na Facultade de Filoloxía iniciouse nese ano 2007 co envolvemento do profesorado que impartía aulas en primeiro curso. Desde entón, o PAT da Facultade de Filoloxía atendeu progresivamente cada curso a un maior número de alumnos e alumnas, xa que ao lado do acompañamento daqueles estudantes das licenciaturas que participaron no PAT por vez primeira no curso 2007-2008, foi atribuído un/unha titor/a a todo o alumnado de novo ingreso, quer nas licenciaturas referidas (sen docencia nen atribución de titor/a no PAT desde o curso 2012-2013), quer nos tres novos graos postos en funcionamento desde o curso 2009-2010 na Facultade: Grao en Galego e Portugués, Grao en Inglés e Grao en Español. Tamén desde ese curso 2009-2010 o Plan de Acción Titorial envolveu os/as estudantes matriculados na UDC do Mestrado Interuniversitario en Lingüística e as súas Aplicacións, alén das sucesivas promocións do Mestrado Universitario en Lingua e Usos Profesionais e, desde o curso 2011-2012, tamén o alumnado do Mestrado en Literatura, Cultura e Diversidade (MLCD). Desde o curso 2013-2014, o PAT tamén se estendeu aos dous novos mestrados interuniversitarios que se imparten na nosa Facultade (xunto con Vigo e Santiago), o Mestrado Universitario en Lingüística Aplicada (MILA) e o Mestrado Universitario en Estudos Ingleses Avanzados e as súas Aplicacións (MEIAA). Por súa parte, o Mestrado Interuniversitario en Lingüística e as súas Aplicacións e o Mestrado

Universitario en Lingua e Usos Profesionais extinguíronse no curso 2013-2014, de maneira que, como é lóxico, desde o curso 2014-2015 xa non están incluídos no Plano de Acción Titorial da Facultade de Filoloxía. Outrosí, o Mestrado Universitario en Literatura, Cultura e Diversidade non será ofertado no curso 2015-2016, mais o alumnado que aínda teña materias pendentes continuará no PAT do centro.

Isto significa que cada estudante matriculado na Facultade de Filoloxía desde o ano 2007 foi ou está a ser acompañado durante toda a súa traxectoria académica por unha persoa responsábel da súa titorización e que, en consecuencia, desde o curso 2010-2011 todas as promocións que finalizan os seus estudos foron atendidos polo Plan de Acción Titorial ao longo de todo o seu percurso na Universidade da Coruña.

De acordo coa listaxe de titulacións embaixo, para o curso 2015-2016 a totalidade do alumnado da Facultade terá atribuída unha persoa responsábel pola súa titorización:

1. Grao en Galego e Portugués. Estudos lingüísticos e literarios: de primeiro a cuarto curso.

2. Grao en Inglés. Estudos lingüísticos e literarios: de primeiro a cuarto curso.

3. Grao en Español. Estudos lingüísticos e literarios: de primeiro a cuarto curso.

4. Mestrado Universitario en Literatura, Cultura e Diversidade.

5. Mestrado Interuniversitario en Lingüística Aplicada (alumnado matriculado na UDC).

6. Mestrado Interuniversitario en Estudos Ingleses Avanzados e as súas Aplicacións (alumnado matriculado na UDC).

2. ANÁLISE DE NECESIDADES

No modelo que viñamos aplicando inicialmente na Facultade, o profesorado titor tiña sempre docencia no primeiro ano para facilitar así o contacto co alumnado de novo ingreso. Agora, cada profesor titoriza os estudantes atribuídos ao longo de toda a súa traxectoria académica (o que significa de regra catro anos), polo cal a asignación de alumnado de novo ingreso a estes titores levaría consigo unha acumulación progresiva de titorandos nun número

relativamente reducido de orientadores, pois o profesorado que asume a docencia das materias de primeiro curso non acostuma variar cada ano.

Para poder atender o elevado número de alumnos e alumnas e distribuílos de maneira relativamente equitativa entre todo o profesorado que participa no programa foi preciso, entón, envolver no PAT profesores e profesoras con docencia noutros cursos como titores/as de estudantes de novo ingreso. A eventual falta de contacto por medio da docencia entre estes titores e o alumnado titorizado ao cal non dá aulas en primeiro ano fica compensada en anos posteriores, xa que a maioría dos titores serán docentes dos seus orientandos nalgún momento do percurso formativo destes estudantes.

3. OBXECTIVOS

Os obxectivos propostos no Plano de Acción Titorial da Facultade de Filoloxía durante o curso 2015-2016 non varían a respecto dos anos anteriores e son os seguintes:

1. Orientar e guiar ao estudantado na súa traxectoria académica
    - 1.1. Informar sobre a estrutura organizativa da universidade, o centro, a titulación…
    - 1.2. Aconsellar sobre itinerarios formativos
    - 1.3. Colaborar na mellora dos procesos de ensino-aprendizaxe
    - 1.4. Orientar na metodoloxía de estudo e técnicas de traballo
    - 1.5. Orientar sobre as posibilidades de mobilidade
    - 1.6. Orientar sobre os posíbeis proxectos profesionais ou investiga-dores
2. Identificar, a través do seguimento personalizado do estudantado, as propias fortalezas e debilidades como docentes, titulación, centro e universidade, así como reflexionar sobre elas
3. Fomentar a cultura titorial no ámbito universitario

4. CONTIDOS

Para alén de todas as actividades de titorización propias e específicas do plano, o PAT da Facultade de Filoloxía envolve tamén unha serie de accións organizadas no ámbito da Facultade, quer pola dirección do centro, quer pola Comisión de Extensión Universitaria ou a Comisión de Normalización Lingüística.

Con carácter estábel, a Facultade de Filoloxía organiza anualmente as seguintes accións de orientación dirixidas ao seu alumnado:

- Xornadas de Acollida do alumnado de novo ingreso.
- Xornada de Orientación Laboral.
- Xornada informativa sobre Mobilidade Erasmus.
- Xornadas de portas abertas (dirixidas ao alumnado de bacharelato de varios centros de ensino secundario da área metropolitana da Coruña).
- Xornada informativa sobre prácticas profesionais.

5. RECURSOS

Neste curso 2015-2016 participan no PAT da Facultade de Filoloxía un total de 40 profesores/as para as titulacións de grao e mestrado:

1. Esperanza Acín Villa
2. José Miguel Alonso Giráldez
3. Margarita Alonso Ramos
4. Eduardo Barros Grela
5. M.ª Jesús Cabarcos Traseira
6. David Clark Mitchell
7. Félix Córdoba Rodríguez
8. Begoña Crespo García
9. Leticia Eirín García
10. Manuel Fernández Ferreiro
11. Carme Fernández-Pérez Sanjulián
12. Manuel Ferreiro Fernández
13. Alan Floyd Moore
14. María Frías Rudolphi
15. Luis González García
16. Fernando González Muñoz
17. Emma Lezcano González
18. José Liste Noya
19. Fidel López Criado
20. Teresa López Fernández
21. Roberto Samartín López-Iglesias
22. Xoán López Viñas
23. María Jesús Lorenzo Modia
24. Cilla Lourenzo Modia

25. Esperanza Morales López
26. Isabel Moskowic-Spiegel Fandiño
27. Carolina Núñez Puente
28. Nieves Pena Sueiro
29. José Ignacio Pérez Pascual
30. Mercedes Regueiro Diehl
31. Olivia Rodríguez González
32. Dolores Sánchez Palomino
33. Xosé Manuel Sánchez Rei
34. Begoña Simal González
35. Laura Tato Fontaíña
36. Cleofé Tato García
37. Gema Vallín Blanco
38. Nancy Vázquez Veiga
39. Carlos Cayetano Vizcaíno Fernández
40. Elizabeth Woodward Smith

A respecto do pasado ano, neste curso incorpóranse os titores e as titoras que no curso 2014-2015 estaban de ano sabático (Margarita Alonso Ramos e Begoña Crespo García) e deixan de figurar aqueles docentes que se xubilaron (Pilar Yagüe López) ou con licenza sabática para o ano 2015-2016 (Ana Veleiro Pérez, José Manuel Estévez Sáa e Eva Valcárcel López). Con todo, o profesorado con licenza sabática serán consultado sobre a súa preferencia no que atinxe ao alumnado titorizado desde cursos anteriores, pois poderán escoller entre continuaren a o titorizar durante a licenza ou atribuírmos un/unha novo/a titora a este estudantado durante o curso 2015-2016.

Polo demais, todo o profesorado titor expresou a súa vontade de continuar no PAT e non hai, pois, baixa ningunha.

Para alén das tarefas propias da coordinación xeral do grupo de titores/as, o Coordinador do PAT da facultade é responsábel por:

• Organizar a distribución de alumnado entre o profesorado titor.

• Acompañar todos os procesos relacionados co PAT do centro e asistir a aquelas reunións coa coordinación do PAT da UDC a que for convocado.

• Facer visíbel o PAT para profesorado e alumnado por medio de mensaxes de correo electrónico, a través da web do centro, de desdobrábeis informativos e de todo tipo ou medio de información habilitada para o efecto.

• Canalizar a información necesaria para a titorización.

• Achegar ao profesorado titor información sobre a formación ofertada pola UDC necesaria para o labor titorial.

• Canalizar e xestionar as necesidades e eventuais problemas detectados, así como posíbeis alternativas de solución.

• Convocar e moderar a reunión de avaliación final do PAT do centro.

• Redixir a memoria avaliativa final e o proxecto de PAT do centro.

• Comunicar ao vicerreitorado a listaxe de titores/as que acompañaron con

suceso o PAT aos efectos da correspondente certificación.

Por seu lado, é función dos Titores e Titoras:

• Axudar ao alumnado titorizado a deseñar a súa traxectoria curricular, atender as súas dúbidas e necesidades e orientalos ao longo do seu percurso formativo na Facultade.

• Convocar en tempo e forma as reunións grupais voluntarias cos seus alumnos, tendo especial coidado na elección de día e hora para que sexa compatíbel co horario dos estudantes.

• Estabelecer co alumnado titorizado unha vía de contacto permanente (por e-mail, por exemplo) e solicitarlles os datos xulgados necesarios para o desenvolvemento do labor titorial.

• Achegar ao alumnado titorizado a información sobre actividades e propostas realizadas desde a Coordinación do PAT do centro.

• Orientar ao alumnado de últimos cursos no que di respecto á súa inserción no mundo laboral ou académico e ás súas posibilidades e saídas de futuro unha vez finalizada a súa formación no centro.

• Facer un acompañamento do proceso de titorización do alumnado que inclúe unha avaliación final por alumno/a e grupo.

• Comunicar ao coordinador do PAT do centro as deficiencias detectadas nos procesos de ensino-aprendizaxe e avaliación.

• Detectar as necesidades e eventuais problemas do centro e da titulación en relación ao PAT e comunicalas ao Coordinador PAT da Facultade.

• Asistir ás convocatorias que faga o Coordenador do PAT do centro.

• Asistir ás reunións de coordenación de titores/as convocadas polo coordenador do PAT do centro.

• Asistir, no posíbel, a cursos e actividades de formación en acción titorial organizados polo centro ou pola Universidade.

6. MODELO ORGANIZATIVO

A asignación de titores/as ao alumnado de primeiro ano é levada a cabo, de maneira aleatoria e equitativa, pola coordinación do PAT do centro. O docente titor asignado a cada estudante nese momento non está suxeito á escolla do alumnado e a atribución inicial só pode ser alterada no caso de que o profesor/a titor/a cause baixa do programa.

O alumnado de primeiro é informado da existencia e da natureza do PAT na Xornada de Acollida, altura en que coñece o titor/a atribuído e ten con el/a a primeira reunión grupal. Previamente, todo o profesorado titor recebe un correo electrónico do coordinador do PAT do centro con toda a información pertinente para o desenvolvemento do seu labor de atendemento (asignación de estudantes, cronograma de actuacións, cuestionarios, fichas de seguimento…) tanto en relación a estes estudantes de primeiro ano como aos seus titorandos e titorandas de anos pasados.

A planificación xeral ao longo do curso marca por defecto tres entrevistas grupais que o profesorado ofrece aos/ás estudantes. Estes encontros terán para o alumnado carácter voluntario, pois nas directrices do PAT da UDC se recolle literalmente que "Co PAT en ningún caso queremos levar os universitarios da man, xa que pola idade que teñen deben tomar as súas propias decisións: perseguimos, pola contra, obter persoas cada vez máis autónomas e emprendedoras, así como unha universidade de maior calidade. O/A titor/a non debe perseguir os/as alumnos/as que non acoden á titoría, nin necesita coñecer toda a información académica ou administrativa (…)". Se for preciso, o/a titor/a programará entrevistas individuais sen limite e a demanda do alumnado titorizado. O dossier enviado ao profesorado-titor inclúe un cronograma orientativo coas datas das entrevistas e os posíbeis contidos das mesmas.

O esquema de responsabilidade do PAT da Facultade de Filoloxía neste ano académico 2015-2016 é o seguinte:

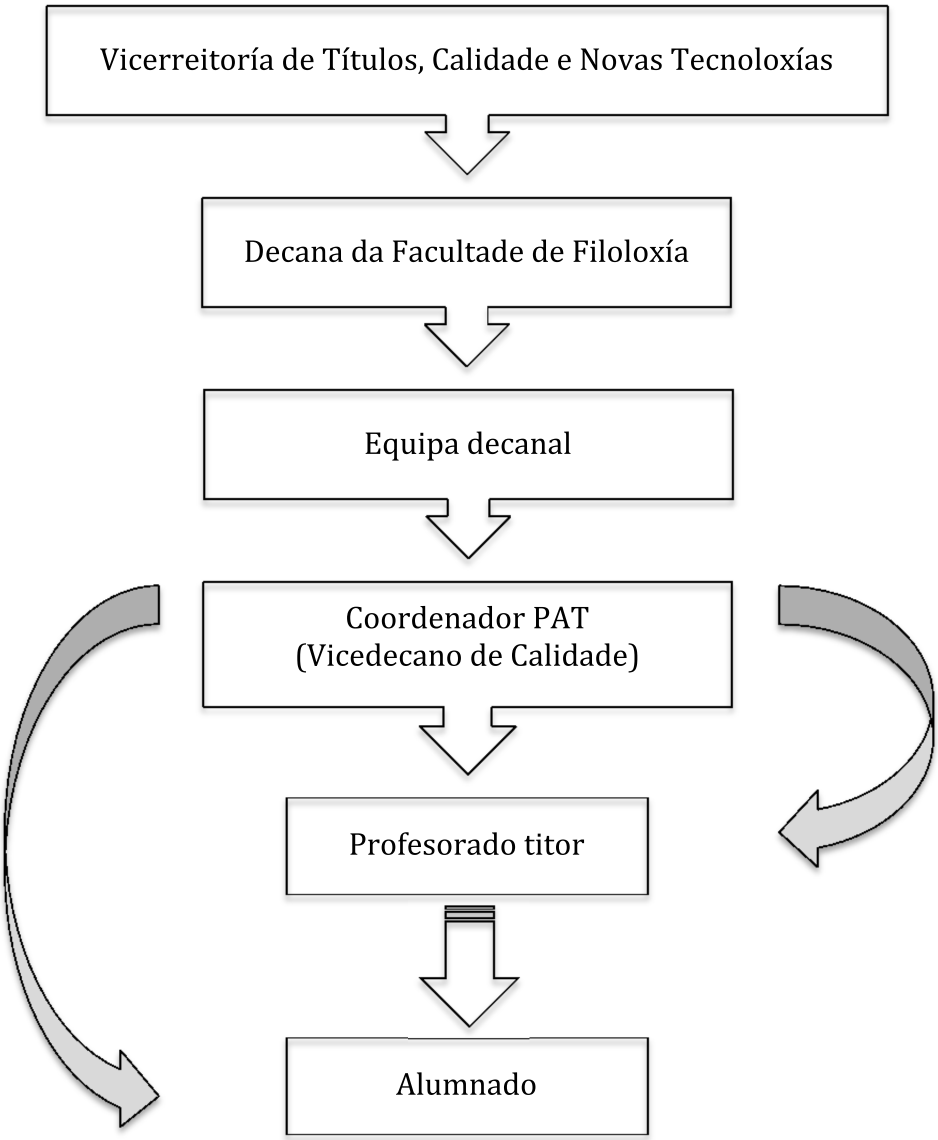
Vicerreitoría de Títulos, Calidade e Novas Tecnoloxías
Decana da Facultade de Filoloxía
Equipa decanal
Coordenador PAT
(Vicedecano de Calidade)
Profesorado titor
Alumnado

7. CRONOGRAMA

Período	Acción	Responsábel
Durante todo o curso	Informar ao alumnado a través de correo electrónico e, baixo demanda, tamén por medio de atendemento presencial e individual	Coordinador e Titores/ as
Setembro	Xornadas de acollida para alumnado de novo ingreso	Decana / Equipo Decanal
Outubro	Distribuír e atribuír alumnado a titores/as	Coordinador
Outubro	Primeira titoría en grupo	Titores/as
Xaneiro	Xornada Mobilidade Erasmus	Decana / Equipo Decanal
Febreiro	Segunda titoría en grupo	Titores/as
Marzo/Abril	Acompañamento do Programa "Visita o Campus da Coruña" (para alumnado de bacharelato)	Decana / Equipo Decanal
Abril	Xornadas de portas abertas (para alumnado de bacharelato)	Decana / Equipo Decanal
Abril/Maio	Xornada informativa sobre prácticas profesionais Xornadas de Orientación Laboral	Decana / Equipo Decanal
Xuño	Terceira reunión en grupo	Titores/as
Xuño	Reunión avaliación do PAT do centro	Coordinador e Titores/as
Xuño/Xullo	Envío da documentación relativa á avaliación para a coordinación do PAT da UDC	Coordinador

8. AVALIACIÓN

A avaliación xeral do PAT da Facultade de Filoloxía, tanto para os/as estudantes como para os titores e as titoras, ten lugar no fin do curso académico de maneira presencial e atende aqueles ítems contemplados na "Memoria Final do PAT na Titulación" (documento accesíbel en http://www.udc.es/cufie/PAT/centros.html). Esta avaliación consta da información tirada da última reunión grupal mantida entre o titor e o seu alumnado, dos datos que eventualmente poda disponibilizar a coordinación do PAT da UDC relativos ás avaliacións individuais de alumnado e profesorado titor do centro, e das conclusións e propostas de mellora colocadas na reunión avaliativa final do PAT da Facultade.

A información obtida nesta reunión avaliativa final realizada en xuño entre o conxunto do profesorado titor do centro e o coordinador do PAT será incorporada na memoria final, que deberá ser enviada para os responsábeis do PAT da Universidade da Coruña nos modelos e prazos marcados.